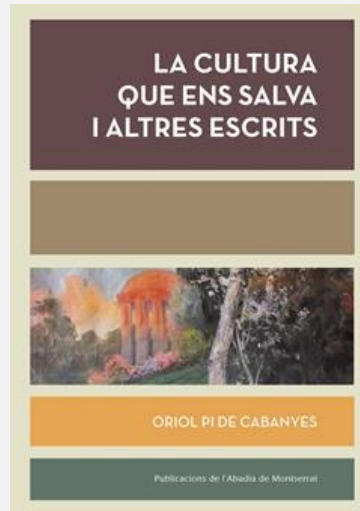

Salvadors de la cultura que la fan perviure

- [Per gaudirlacultura](http://gaudirlacultura.com)
- [20 febrer 2022](#)

Per Joan Alcaraz

Oriol Pi de Cabanyes: *La cultura que ens salva i altres escrits*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2021.

“Novel·lista, contista, assagista, historiador, memorialista, cronista de viatges, crític d’art i literatura, i articulista, Pi de Cabanyes és autor d’una obra general de gran diversitat, fecunditat i qualitat”. Així ho glossa un dels referents estatunidencs més vinculats, des de fa dècades, a la cultura catalana, Sam Abrams, i crec que és el mínim que es pot dir d’un autor pertanyent a l’anomenada Generació dels 70 que, al llarg dels anys, no ha parat de sorprendre’ns i que ha contribuït, com pocs, a salvar la cultura entesa fonamentalment -diu ell mateix- “com a atenció, reflexió i creació de consciència”.

En aquesta obra, *La cultura que ens salva i altres escrits*, per si calgués, ens ho demostra novament. La componen diverses notes d’actualitat combinades amb referents culturals i històrics, fetes a la manera d’altres volums de l’escriptor vilanoví com *Glossari d’escriptors catalans del segle XX* (2003), *A punta d’espasa* (2005), *Pedra sobre pedra* (2007), *Sobre Maragall, d’Ors, Espriu, Porcel i altres* (2013), *Columnes i davantals* (2015) o *Senyes i aproximacions* (2018).

Submergir-se en aquest conjunt de textos breus és tenir accés a valuoses i ben documentades referències de cultura catalana i cultura universal, doble eix de la Cultura en majúscules que, amb salvadors com Oriol Pi de Cabanyes, sempre tindrà arguments per perviure. Trobar, en un mateix volum, traces de l’Antígona de Salvador Espriu, el cabdill remença Verntallat, els sefardites catalans, el pare Claret, l’orientalista Sinibald de Mas, l’arquitecte Domenico Bagutti, l’abat Escarré, Josep Pijoan, Miguel de Unamuno, la Mahalta de Màrius Torres, l’assassí de Trostki, Frederic Pau-Verrié, la significació històrica de Vichy, la pensadora xilena d’origen austríac Marta Harnecker, Bob Dylan, la llengua occitana, el Miró de Mont-roig, Walt Whitman, els Fenosa, Josep Maria Capdevila, Joan Fuster (l’Erasmus de Sueca), Manuel de Seabra, Evtuixenko, Màrius Sampere, Fages de Climent, Miquel Arimany, Joaquim Mir, George Steiner, Antoni Tàpies, Giuseppe Tavani, Albert Camus, Umberto Eco, Maria-Aurèlia Capmany... suposa salvar-se amb escriure.

Respireu... perquè me'n deixo moltes, de referències, com és lògic si tenim en compte el total de 130 textos que composen el llibre. Un volum que només es pot fer si al darrera hi ha molt de coneixement assimilat, moltes pàgines llegides, moltes experiències viscudes. De manera que, insistim-hi, la cultura ens salva perquè per sort hi ha molts salvadors que la fan perviure. Molts creadors, crítics, cronistes, publicistes, historiadors, productors, empresaris, periodistes. I moltes cada cop més, no cal dir...

I, òbviament, a l'altra banda del mirall hi som les lectores i els lectors, receptors, admiradors, subscriptors, becaris... Hi som, en definitiva, les persones sensibles. Però ens va molt bé que hi hagi qui explora, qui interpreta, qui reconeix, qui descobreix... Qui salva, en definitiva, i ens salva, un llegat il·limitat i immens que contribueix a explicar-nos, des de fa molts segles, el sentit, la marxa i la deriva del món.

No em vull estar, finalment, de rescatar el magnífic quadre que apareix a la portada del volum, de manera potser una mica massa comprimida per efectes del disseny. El va compondre un dels il·lustres avantpassats de l'Oriol, el pintor Alexandre de Cabanyes. Ens remet, amb precioses coloracions verdes i sobretot ataronjades, a la imatge del temple entès com a recinte dipositari del saber, la civilització, la ciència, la cultura. Una mica com els maçons -agents ben destacats, històricament, de tots aquests actius- consideraven el temple de Salomó, també fent referència a Hiram Abif, el seu mític arquitecte.

Amb llibres com aquest i tants d'altres, intenteu salvar-vos, doncs, mitjançant la cultura. Segur que el viatge, que no s'acaba mai, haurà valgut la pena...

Extret:

Gaudir la Cultura [en línia] [consultat: 7 de març de 2022].

Disponible: <https://gaudirlacultura.com/2022/02/20/salvadors-de-la-cultura-que-la-fan-perviure/>